NORME METODOLOGICE din 16 aprilie 2021

privind înființarea și dezvoltarea spin-offurilor în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării

EMITENT □ **MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ŞI DIGITALIZĂRII**

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 477 din 7 mai 2021

Notă

Aprobate prin ORDINUL nr. 28 din 16 aprilie 2021, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 477 din 7 mai 2021.

Capitolul I Dispoziții generale

Secţiunea 1 Scop

Articolul 1

Prezentele norme stabilesc metodologia unitară, drepturile și responsabilitățile privind susținerea înființării și dezvoltării de spin-offuri de către organizațiile de cercetare de drept public prevăzute la art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare, în vederea:

a) valorificării sub formă de produse, tehnologii și servicii noi/inovative a rezultatelor obținute de către organizațiile de cercetare în activitatea de cercetare;

b) dezvoltării perspectivelor, cunoștințelor și aptitudinilor antreprenoriale ale salariaților din cercetare-dezvoltare;

c) menținerii, dezvoltării și extinderii relației de contacte de specialitate cu accent asupra întreprinderilor mici și mijlocii, cu capital românesc sau mixt;

d) transferului anumitor activități de cercetare-dezvoltare și a bunelor practici dinspre organizațiile de cercetare către societățile comerciale;

e) identificării de noi domenii de cercetare în cadrul organizației de cercetare, corespunzător competențelor existente, și dezvoltării de competențe noi în domenii strategice;

f) transferului cunoștințelor referitoare la cerințele și tendințele de evoluție a pieței și la modalitățile practice de valorificare a rezultatelor cercetării dinspre societățile comerciale către organizațiile de cercetare cu diversificarea activităților de cercetare a acestora;

g) orientării activităților de cercetare-dezvoltare către satisfacerea necesităților imediate ale operatorilor economici;

h) creării de noi locuri de muncă în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării și tehnologiei;

i) constituirii de operatori economici orientați către produse de înaltă tehnologie și către produse cu valoare adăugată mare.

Secţiunea a 2-a Domeniul de aplicare

Articolul 2

(1) Prezentele norme se aplică organizațiilor de cercetare de drept public, denumite în continuare organizații de cercetare, cu precădere institutelor naționale de cercetare-dezvoltare și instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate.

(2) Prezentele norme stabilesc un cadru general cu privire la:

a) condițiile generale, măsurile de susținere, precum și serviciile acordate de organizația de cercetare pentru înființarea și dezvoltarea spin-offurilor;

b) modalitățile de participare a organizației de cercetare la înființarea și dezvoltarea spin-offurilor.

Secţiunea a 3-a Documente de referință

Articolul 3

Constituie documente de referință pentru prezentele norme:

a) Ordonanţa Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare;

b) Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu completările ulterioare;

c) Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

d) Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare;

e) Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată;

f) Legea nr. 84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, republicată;

g) Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, republicată;

h) Legea nr. 16/1995 privind protecția topografiilor produselor semiconductoare, republicată;

i) Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante, republicată;

j) Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

k) Legea nr. 83/2014 privind invențiile de serviciu;

l) Hotărârea Guvernului nr. 406/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice specifice privind constituirea, funcționarea, evaluarea și acreditarea entităților din infrastructura de inovare și transfer tehnologic, precum și modalitatea de susținere a acestora.

Secţiunea a 4-a Definiții

Articolul 4

În sensul prezentelor norme, termenii și expresiile de mai jos dobândesc următoarele semnificații:

a) spin-off - operator economic cu personalitate juridică, constituit sub forma societăților comerciale, a cărui activitate este orientată spre valorificarea rezultatelor activităților de cercetare-dezvoltare obținute de către personalul organizației de cercetare;

b) organizație de cercetare de drept public - entitate prevăzută la art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, al cărei scop principal este de a desfășura activități de cercetare fundamentală, cercetare aplicativă și dezvoltare tehnologică și de a disemina rezultatele acestora prin învățare (predare), publicare sau transfer tehnologic;

c) servicii prestate de către organizația de cercetare - toate serviciile contra cost prestate spin-offului de către organizația de cercetare sau de către persoanele desemnate de aceasta, care decurg din cunoștințele, tehnologiile sau rezultatele activității de cercetare-dezvoltare aparținând organizației de cercetare.

Secţiunea a 5-a Principii pentru acordarea susținerii de către organizația de cercetare a înființării și dezvoltării de spin-offuri

Articolul 5

Prezentele norme sunt guvernate de următoarele principii:

1. Organizația de cercetare stabilește un sistem transparent și nediscriminatoriu de criterii pentru acordarea sprijinului înființării spin-offurilor.

2. Organizația de cercetare asigură acces deschis tuturor celor interesați cu privire la înființarea unui spin-off, cu prioritate pentru persoana/persoanele care a/au participat la obținerea rezultatelor și pentru restul angajaților proprii.

3. Participarea organizației de cercetare la constituirea unui spin-off se face cu respectarea legislației în vigoare din domeniul asocierii, al muncii, al proprietății intelectuale și al eticii în cercetare științifică.

4. Asigurarea sprijinului de către organizația de cercetare se face cu implementarea măsurilor necesare evitării conflictului de interese.

Capitolul II Condiții generale și măsuri de susținere, precum și servicii acordate de organizația de cercetare pentru înființarea și dezvoltarea spin-offurilor

Secţiunea 1 Condiții generale de susținere

Articolul 6

(1) Acordarea sprijinului de către organizația de cercetare pentru înființarea spin-offului se face în baza aprobării organului de conducere al acesteia, care poate fi, în funcție de forma de organizare, consiliul de administrație sau senatul universității.

(2) În acest scop, organul de conducere menționat la alin. (1) aprobă următoarele:

a) planul de afaceri din care reiese în ce mod urmează a fi valorificate rezultatele activității de cercetare-dezvoltare, tehnologiile sau drepturile de proprietate intelectuală;

b) valoarea rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare, a tehnologiilor sau a drepturilor de proprietate intelectuală;

c) volumul contribuției financiare a organizației de cercetare, dacă aceasta există;

d) contractul între spin-off și organizația de cercetare pentru folosirea locațiilor, infrastructurii de cercetare și personalului organizației de cercetare.

(3) Organizația de cercetare informează autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare cu privire la înființarea spin-offului.

(4) Participarea organizației de cercetare la constituirea unui spin-off se face în baza unui contract cu respectarea principiilor și a condițiilor generale stabilite prin prezentele norme metodologice, următoarele elemente fiind obligatorii:

a) stabilirea procentuală a participării la valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

b) stabilirea drepturilor de publicare și diseminare a rezultatelor obținute din activitatea de cercetare-dezvoltare.

(5) Activitatea de cercetare desfășurată în comun de către organizația de cercetare și spin-off se supune normelor privind protecția și valorificarea proprietății intelectuale stabilite de comun acord prin contract, în conformitate cu prevederile în vigoare privind protecția proprietății intelectuale, cu respectarea art. 11 și 12 din prezentele norme metodologice.

(6) Organizația de cercetare elaborează un pachet de măsuri pentru sprijinirea înființării și dezvoltării spin-offului în următoarele domenii:

a) formare și consultanță;

b) asistență și cooperare;

c) resurse umane.

(7) Obiectul de activitate și obiectivele spin-offului trebuie să fie corelate și complementare cu obiectivele de cercetare-dezvoltare ale organizației de cercetare, să urmărească realizarea de produse/servicii/tehnologii și să asigure valorificarea acestora pe piață.

(8) Serviciile prestate, precum și tehnologiile și produsele realizate de către spin-off trebuie să aibă la bază know-how-ul și rezultatele activităților de cercetare-dezvoltare obținute la nivelul organizației de cercetare, cu posibilitatea de a le dezvolta.

(9) Inițiatorii înființării unui spin-off trebuie să aibă cunoștințe tehnologice specifice, să își dezvolte abilitățile antreprenoriale și să asigure conducerea spin-offului pe principii comerciale și cu respectarea bunelor practici în domeniul protejării intereselor legitime ale asociaților.

Secţiunea a 2-a Măsuri de susținere

Articolul 7

(1) Pentru înființarea și dezvoltarea unui spin-off, măsurile de susținere acordate de organizația de cercetare includ următoarele domenii:

a) formare și consultanță;

b) asistență și cooperare;

c) resurse umane.

(2) Măsurile de susținere în domeniul formării și consultanței includ:

a) furnizarea de informații generale privind posibilitățile și modalitățile de înființare și dezvoltare a unui spin-off;

b) facilitarea accesului la serviciile de consultanță oferite de entitățile din cadrul ReNITT (Rețeaua națională pentru inovare și transfer tehnologic);

c) formare și consultanță cu privire la dezvoltarea abilităților antreprenoriale;

d) obținerea de avize, dacă este cazul, care să ateste că un rezultat al activității de cercetare-dezvoltare obținut de organizația de cercetare este corespunzător din punct de vedere tehnic, tehnologic și economic, ca bază pentru constituirea unui spin-off;

e) sprijin în elaborarea strategiei de dezvoltare a spin-offului și a planului de acțiuni comune pentru dezvoltarea rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare preluate;

f) sprijin pentru armonizarea strategiei de dezvoltare a spin-offului cu direcțiile de acțiune ale organizației de cercetare pentru valorificarea în continuare a rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare.

(3) Măsurile de susținere în domeniul asistenței și cooperării includ:

a) acordarea drepturilor de utilizare a rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare ale organizației de cercetare, în condiții stabilite de comun acord prin contract de licență, cesiune sau alte asemenea;

b) transmiterea temporară a dreptului de folosință a spațiilor, aparaturii și utilajelor destinate microproducției, a infrastructurii de comunicare, precum și a altor echipamente aflate în patrimoniul organizației de cercetare, în baza unui contract de comodat, de locațiune, de prestări servicii și altele asemenea, în funcție de specificul activităților, cu respectarea prevederilor legale;

c) prestarea de servicii care decurg din cunoștințele, tehnologiile sau rezultatele activității de cercetare-dezvoltare aparținând organizației de cercetare către spin-off, în baza unui contract de prestări de servicii;

d) asistență privind respectarea reglementărilor legale în vigoare pentru valorificarea rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare;

e) sprijin pentru accesarea de surse de finanțare;

f) asistență pentru încheierea de contracte de cercetare-dezvoltare;

g) facilitarea participării în proiecte de cercetare-dezvoltare.

(4) Măsurile de susținere în domeniul resurselor umane includ:

a) aprobarea desfășurării de activități suplimentare de către angajații organizației de cercetare care vor să lucreze în cadrul spin-offului, prin încheierea unor contracte individuale de muncă, cu respectarea legislației în vigoare;

b) detașarea angajaților organizației de cercetare în cadrul spin-offului pe o perioadă stabilită în conformitate cu reglementările legale în vigoare, fără a afecta realizarea obiectivelor și a activității organizației de cercetare;

c) acordarea de concedii fără plată pentru angajații organizației de cercetare, în conformitate cu prevederile legislației muncii, fără a afecta realizarea obiectivelor și a activității organizației de cercetare;

d) aprobarea desfășurării de activități în cadrul spin-offului, pentru persoanele care urmează cursuri de master sau de doctorat, indiferent dacă aceștia sunt angajați sau nu ai organizației de cercetare.

(5) Măsurile de susținere prevăzute la alin. (1), (2), alin. (3) lit. b)-f) și alin. (4) nu reprezintă contribuția organizației de cercetare la capitalul social al spin-offului.

Articolul 8

Măsurile de susținere prevăzute la art. 7 pot fi oferite independent de solicitarea/acordarea unei alte măsuri de susținere publică sau privată pentru constituirea și dezvoltarea spin-offului.

Secţiunea a 3-a Prestarea serviciilor de către organizația de cercetare pentru spin-off

Articolul 9

Organizația de cercetare poate presta, la cerere, servicii pentru spin-off, conform art. 7 alin.(3) lit.c).

Articolul 10

Costurile care decurg direct din executarea contractului de servicii, care sunt legate de utilizarea spațiilor organizației de cercetare, a infrastructurii de cercetare, a serviciilor administrative sau personalului organizației de cercetare și care sunt clar determinate și cuantificate de către aceasta sunt în sarcina spin-offului.

Articolul 11

În cazul în care contractul de servicii implică desfășurarea în comun de activități de cercetare-dezvoltare se poate stabili ca publicarea, utilizarea sau anunțarea rezultatelor să fie amânate pentru un termen rezonabil, astfel încât să permită spin-offului să valorifice rezultatele activității de cercetare-dezvoltare obținute de organizația de cercetare.

Articolul 12

În cazul în care contractul de servicii presupune și desfășurarea în comun de activități de cercetare-dezvoltare care conduc la obținerea de brevete de invenții sau a altor drepturi de proprietate intelectuală, trebuie stabilită prin contract sau act adițional la acesta o clauză de repartizare a

cheltuielilor, a veniturilor sau a drepturilor de proprietate intelectuală în funcție de aportul fiecărei părți la obținerea rezultatelor, astfel încât să se asigure un venit compensator pentru organizația de cercetare.

Articolul 13

Organizația de cercetare poate elabora un regulament intern pentru încheierea, administrarea și executarea contractelor de servicii prin care se va stabili în ce manieră se vor utiliza veniturile din aceste contracte, după deducerea cheltuielilor.

Articolul 14

În situația în care sunt puse la dispoziție de către organizația de cercetare spații sau aparatură, valoarea contractului încheiat între aceasta și spin-off trebuie să acopere cheltuielile pentru întreținerea și funcționarea spațiilor și aparaturii respective, precum cheltuielile cu personalul administrativ aferent, cheltuielile cu consumabilele și amortismentele aferente infrastructurii de cercetare, precum și altele asemenea.

Capitolul III Participarea și asocierea organizației de cercetare la înființarea și dezvoltarea spin-offului

Secţiunea 1 Participarea organizației de cercetare în calitate de partener la dezvoltarea spin-offului

Articolul 15

Organizația de cercetare poate participa la dezvoltarea unui spin-off în calitate de partener, prin acordarea de servicii și măsuri de asistență, în baza unui acord de parteneriat având ca scop valorificarea rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare.

Secţiunea a 2-a Participarea organizației de cercetare ca asociat în cadrul spin-offului

Articolul 16

(1) Prin participarea organizației de cercetare ca asociat în cadrul spin-offului se înțelege contribuția directă a organizației de cercetare la capitalul spin-offului cu active intangibile sau mijloace financiare.

(2) Participarea în calitate de asociat a organizației de cercetare în cadrul unui spin-off se poate face prin contribuție financiară directă sau prin echivalarea elementelor de proprietate intelectuală ca aport la capital.

(3) Participarea organizației de cercetare la constituirea unui spin-off în calitate de asociat se face în baza unui contract de asociere, cu acceptul reprezentanților spin-offului și al celorlalți asociați la constituirea spin-offului.

Articolul 17

Evaluarea elementelor de proprietate intelectuală care constituie aportul organizației de cercetare se face pe baza procedurilor interne ale acesteia sau, la cererea organizației sau a asociaților, prin utilizarea unei expertize independente, pentru stabilirea participării fiecăruia dintre asociați.

Articolul 18

Partea organizației de cercetare la profituri și pierderi este proporțională cu aportul său la capitalul social.

Articolul 19

Contribuția financiară nu poate să provină din mijloace alocate organizației de cercetare, în mod direct sau indirect, de către stat, decât în condițiile în care sunt utilizate instrumente dedicate susținerii spin-offului, în cadrul incubatoarelor tehnologice și de afaceri sau al parcurilor științifice și tehnologice.

Articolul 20

Organizația de cercetare poate împuternici unul sau mai mulți reprezentanți din personalul propriu care, în numele acesteia, să participe la conducerea spin-offului.

Articolul 21

Conducerea organizației de cercetare poate stabili printr-un regulament condiții suplimentare pentru participarea într-un spin-off.

Articolul 22

Veniturile organizației de cercetare realizate din participarea în spin-off sunt considerate venituri proprii și conducerea organizației de cercetare poate să decidă asupra destinației lor.

Capitolul IV Monitorizarea și auditul

Articolul 23

(1) Semestrial conducerea executivă a spin-offului va prezenta organizației de cercetare un raport de activitate, cu privire la îndeplinirea parametrilor stabiliți pentru evaluarea modalității de valorificare a rezultatelor cercetării.

(2) Anual, conducerea organizației de cercetare va efectua o evaluare asupra participării acesteia în cadrul spin-offului, cu evidențierea raportului cost/beneficiu.

Articolul 24

Organizația de cercetare poate elabora și implementa mecanisme interne suplimentare pentru monitorizarea și auditul spin-offului.